

14.09.2026

Vår ref.: Magnus Sparre

Deres ref.: 26/10836

Høringssvar om utkast til Veileder til personellsikkerhet for UH-sektoren

NITO viser til høring om utkast til Veileder til personellsikkerhet for UH-sektoren – sikkerhet i rekruttering og oppfølging av personell og gir følgende innspill.

NITO anerkjenner behovet for en felles tilnærming til personellsikkerhet i sektoren i en mer krevende sikkerhetspolitisk situasjon. Samtidig mener vi det er for langt og på flere punkter går lenger enn sikkerhetsloven, eksportkontroll- og sanksjonsregelverket gir grunnlag for. Selv om veilederen er frivillig å bruke, vil den bli normerende for sektoren.

Vår hovedbekymring er at kategorien «andre tungtveiende sikkerhetshensyn» og begreper som «sikkerhetsmessig egnethet», «pålitelighet», «lojalitet», «dømmekraft», «landtilknytning» og «innsiderisiko» er for vage og skjønnsmessige. Kombinert med anbefalinger om bakgrunnssjekk, ID-kontroll, kredittsjekk og oppfølging av «sårbarheter» risikerer veilederen å normere en praksis som i realiteten strekker seg utover lov og forskrift. Det svekker forutsigbarheten for ansatte og søkere, og skaper reell risiko for personvernbrudd, diskriminering og svekket kvalifikasjonsprinsipp.

NITO ber om at:

- Akademisk frihet, herunder retten til å velge forskningstema og samarbeidspartnere, må være rammen for veilederen. Akademisk frihet er ikke et hensyn som balanseres mot sikkerhet.
- Personrettede sikkerhetstiltak avgrenses til situasjoner med klar hjemmel i sikkerhetsloven, eksportkontroll- eller sanksjonsregelverket. «Andre tungtveiende sikkerhetshensyn» må enten tas ut eller presiseres med tydelige kriterier, dokumentasjonskrav og rettssikkerhetsgarantier.
- Vurdering av landtilknytning gis en klar ramme som ivaretar diskrimineringsvernet, slik at kandidater ikke reelt vurderes ut fra etnisk eller nasjonal bakgrunn.
- Indikatorer som misnøye, samarbeidsutfordringer og livskriser tas ut av sikkerhetssporet. Dette er alminnelige forhold i arbeidslivet som hører hjemme i ordinær personaloppfølging og HMS.
- Bakgrunnssjekk, kredittopplysninger og oppfølgingssamtaler må være saklige, forholdsmessige og forankret i personopplysningsloven og arbeidsmiljøloven, med tydelig skille mellom rettslig krav, anbefaling og lokal vurdering.
- Vurderinger som etter sikkerhetsloven ligger til politi- og sikkerhetsmyndighetene, må ikke legges over på HR i UH-sektoren.
- Veilederen struktureres mer prosessorientert, med tydeligere skille mellom regelverk og råd.

Med vennlig hilsen

Kjetil E. Lein

President i NITO

Egil Thompson

Generalsekretær

Dokumentet er godkjent og elektronisk signert.